دەگمێنێ
کەروێشکێ لەوبەرەوە دەزێ
سەرەمێکوتەیەک ڕەخنە دەنووسێ
شەو دادێ!

ڕەسمی چوارەم:

کات دەمەو ئێوارەیە
گەڵایەک ڕێچکەی جۆگەیەکی
بەرەو چەپ گۆڕیوە
کیسەڵێک واقوڕماو
لە ئاسمان دەنۆڕێ
هەورەبروسکە
سێبەر... سێبەر... سێبەر
تاریکی!

ڕەسمی پێنجەم:

خاڵی ڕەشی لەژمارە نەهاتوو
بەسەر پەلک و لقی درەختەکانەوە
لەنێو جۆلانەکاندا
لە کەناری جۆگەکانا
لەنێو پەڕەی دەفتەر و کتێب و
خەونامەکاندا
لە مناڵی کەڕ و لاڵ دەچن
کە لەژێر سێبەرا خەون ببینن
نەک لە چۆلەکە
کە بەرەو سەری ئەمسەر بفڕن

کۆلارەیەکی نیگەران بەحەواوە
گۆرانییەکی بەکۆمەڵ!

ڕەسمی شەشەم:

بە خەتێکی سوور هێڵێکی ڕاست و چەپ بەسەر ئەم وێنەیەدا هێنراوە، مامۆستای ڕەسم بەخەتێکی ناشیرین ڕستەیەکی لە گۆشەی سپی ڕەسمەکەدا نووسیوە. لەبەر هەندێ ئیعتیباراتی پەروەردەیی و ئەخلاقی و سیاسی نە لە وێنەکە دەدوێم و نە ڕستەکەش دەخوێنمەوە!

ڕەنگ هەڵیکرد
کچەکەم
پیری هەڵیکرد
ئەو دەمەو عەسرەی دێمەوە
پەنجەرەکانی هەڵوژە
بە ڕووی ڕووانیندا دەکەونە سەر پشت
ڕێواس دەستی دەچێتە خۆی و
هەورەکان لە ئەوەجی مەغریبی ڕەنگدا
بەدەم بارینەوە خۆیان دەکوژن
ئەو دەمەی دەگەڕێمەوە
دەنگی خۆم بەئەمانەت
لای ڕەنگی چاوانی ماسی
جێ دێڵم
کە دەگەڕێمەوە
ناوەخت
ئەو هۆزە بەفرانە دەچنەوە
ناوەخت
ئەو ئەسپانە دەفڕن

ناوەخت لەگەڵ تۆدا
دەگەڕێمەوە ئەو گەڕەکانەی
کە جمەیان دێ لە چاوەڕوانی شووشەیی
ناوەخت
لەگەڵ تۆدا دەگەڕێمەوە و
گیرفانەکانم پڕن
لە مەمکە وەریوەکانی گێلاس
زەینم پڕە
لە یادەوەرییە سەوزەکانی چنار
ڕۆژباش کچەکەم
پشووبە... ڕەنگ هەڵێکرد
وریابە... پیری هەڵێکرد
بمبوورە گەر بەیانییەک کوتوپڕ
دیار نەمام
هەنگاوێ دوور لە ئێوارانی
ڕاکشاوی ناو تابووتەکان
تۆزێ لەولا ڕەقبوونەوەی شۆڕش و
لارە لارەی مێژوو
بەدەم پیاسەی ئێوارە نارنجییەکانی شمشێر و
هێڵنجدانی شەڕەوە
لە تەنیشت ڕەنگەوە تۆم بیست
ئیدی زانیم:
نە ئەو پەنجە مۆسیقاییانە
هی منن و
نە ئەو چاوە ماتماتیکییانە
هینی تۆن
ئیدی دڵم نەهات

گیرفانەکانی بیابان
بۆ پەنجەکانم بگەڕێم
شەرمم کرد
دەنگم لە ماسییەکان بسەنمەوە
چاوم بەرایی نەهات
لەولا شەڕگەکانەوە
دەوارێک بۆ خۆمان هەڵدەین
لە یاری
شەرمم کرد
لەپاڵ هەندەسەی مەرگ و
لەودیو جەبری تەماشاوە
گرەوێ بکەم لەگەڵ عەشق
ڕۆژباش.. کچەکەم
بمبوورە
گەر ئێوارەیەک کوتوپڕ دیار نەمام
دەتبوورم
گەر ئێوارەیەک لەخۆڕا
دیارنەمایت
ئیدی مەپرسە
نە سەبی ئەو کیمیاگەرە گۆشەگیرانە
دەچێتەوە سەر کام سیمرخ
مەپرسە
تا چەند ئەو فیزیکەوانە کافرانە
ئینتیمایان هەیە
بۆ کێش و قەوارە زەردباوەکانی
تەنیایی
لە شوناسی ئەو فەلەکییانە

مەپرسە
کە شەوانێک دەرگای بورجەکانیان
لەسەر کلۆم داین
لە عومری ئەو منداڵەش مەپرسە
کە لە باخی کتێبە تەنیاکاندا
بەدوای پەپوولەکانا ڕایدەکرد
مەپرسەو
بەدیار ڕەقبوونەوەی تەورەکانەوە
میسۆلۆژیای سەربڕینەکانم
موتاڵاکە
شەڕی عومر
بە دەرکەوانی سەومەعەکانم بفرۆشە
مەپرسەو
پەنجەکانم لەژێر داروپەردووی
گوڵەکانا کۆکەرەوە
چاوم لای هەڵۆژە و
دڵم لە کۆڵان و
دەنگم لای ماسی و
باڵم لای سێبەرەکان بێنەرەوە!

یاداشتێک کە نیوەناچڵ لە دەفتەری یاداشتنامەی کچەکەما نووسراوە، ئەم یاداشتە هینی کەسێکی غەریبە و پێدەچێ لە یەکێک لە ڕەوە عیبرییەکانا بە ڕێکەوت دەست کچەکەم کەوتبێ!

شەوانێ عومری خۆم دەدەمە
کچە تەنیاکانی سەر سنوور
ئامێزیان گەرم و

هەناسەیان بۆنی پەڕەسێلکەی
تازە پێکراوی لێدێ
باوکیان قاجارییەکی بەدبین و
لە دایکیشەوە بەڕەچەڵەک
دەچنەوە سەر ماسیگرێکی
بەدمەستی
ئەوبەر زەریا
تا نزیکتر بمەوە
ئەوان ڕووتتر
تا زیاتر بچمە پێشێ
چڕتر ڕەنگە شەبەقییەکانی ڕێنوار و
پۆلە پەڕەسێلکەی ماچ و
پوورە هەنگی جەستەی ئەوانم
تێ دەوروکێ!

ڕەنگ هەڵیکرد
کچەکەم
پیری هەڵیکرد
ئیدی من و تۆ چ کارەین
لە فیدراسیۆنی ئەم وەرزە هەمەجیبیانەدا
چ دڵێکمان بەستووە
بەو عیشقە وەهمییانە
پێبکەنە
تا ئەوپەڕی خنکان پێبکەنە
ڕووتبەرەوە
تا ئەوپەڕی نووستن ڕووتبەرەوە
تا ئەوپەڕی بێهوودەیی

پەنجەرەکان بەڕووی ڕەنگ و
بە ڕووی حوزنی ئێوارەدا داخە
ئەوجا لەوێوە
حەرفێکم بدەرێ لە نەگوتن
تا بیری گەڵا و ئاو نەچمەوە
منیش بانیژەیەکت دەدەمێ
لە ڕووانین
تا لێیەوە.. بۆ نێو باخچەکانی سەما
دابەزیت
مەتر چوارگۆشەیەکم بدەرێ
لە مردن
تا ڕووبەرێ هەبێ
لێیەوە بجەنگم
منیش قەیاغێکت دەدەمێ
لە شەرم
تا پێی بپەڕیتەوە تەسلیمبوون!

ڕۆژباش کچەکەم
ببوورە گەر ئێوارەیەک دیارنەمام
دەتبوورم گەر بەیانییەک
لە یەکتر بزربووین
پۆرترێتەکەی باوکت
بخەوە جانتاکەت
بلێی بستێ سێبەر نەبێ
تا لەولا ببینەوە ڕاکشێم و
وەک عاریفێکی ئەنارشیست
چەپڵە بۆ ئاشوبی باخچەکان

بکوتم؟
بەڵام.. بەڵام
نە فێری زوبانی بتەکان
دەبم و
نە ستوونی دوکەڵەکانم پێ دەژمێردرێ
دواجار
ئاوڕ دەدەمەوە و دەزانم
نە دەتوانم لەگەڵ خۆما ئاشت ببمەوە و
نە دەشتوانم لەگەڵ دیالێکتیکدا
بەشەڕ بێم!

ڕەنگ هەڵێکرد
کچەکەم
پیری هەڵێکرد
پۆرترێتەکەی باوکت
بخەوە جانتاکەت
ئاوی گۆرانییەکەی حەوشە
مەگرەوە
ڕاڕایی پەنجەرەکەی ژووری میوان
لەسەر حوزنی ئێوارانی کۆڵان
دامەخە
لە خواری خوارەوە
ڕەسمی گۆرانییەک بکێشە
لە تەواوبوونا
خەتێکی ڕەش بەژێر تەنیاییدا
بێنە
کەروێشکێکی پەمەیی

لە بۆسەی گێزەرێکا
بخە ڕستەوە
ئاوێ لە کاتی خۆکوشتنا
ئیعراب کە
نیشانەیەکی سەرسوڕمان
لەسەر لەپی دارتووەکەی حەوشی مەکتەب
هەڵکۆڵە
دەفتەری ئیملای زیکزیکە پڕ بکە
لە زۆرباشە ئافەرین
ببوورە
گەر ئێوارەیەک کوتوپڕ
دیار نەمام
دەتبوورم گەر بەیانییەک
لە خۆڕا
لە یەکتر بزربووین
پشووبە کچەکەم
ئێوارە هوروژمی هێنا
وریابە
کچەکەم
پیری هەڵیکرد!

سلێمانی – مایسی ١٩٩٧

لە چاوترووکانێکا
سەری وڵاتم سپی بوو

بۆ زامە سارێژنەبووەکانی هەڵەبجە
ئەو ئێوارەیە
میلی کاتژمێر بیست و پێنج جار
بەنێو شپرزەیی ڕۆحی ئەودا فڕی
ساڵ بووە پێنج وەرز
بەهار، هاوین، پایز، هەڵەبجە، زستان
خۆر سەری ئاوابوونی لێ هاتەوە یەک

لە چاوترووکانێکا سەری وڵاتم سپی بوو!

ئەی تاسەی تەڕوبڕی یەکەمین ویساڵ
ئەی قاسیدی بەویقاری سەرەتا
خۆت لەوێ بووی
کە بادی خۆش مرور هەڵیکرد و
ئەو سیروانی سیاچەمانەیەمی
بۆ هیجرەتی دیاری غەریبی هەڵپێچا
بە باڵی هەنگاوت هەڵمگرە ئەی پەیکی شارەزا

توند... توند لە مەوجی تەڕوبڕی ڕوانینتم بپێچە
تا لەسەر لەپی ئیشتیاقت سەوز بم
هەڵمگرە ئەی بادی سەبا
لەسەر لەرەی دەنگت
تا لە شوێنپێی سەرابیی هیجرەتتا
باڵ بگرم
هیجرەتە.. هیجرەت... هیجرەت
هیجرەتی شار و شیعر و شنروێ
هیجرەتی هەڵەبجە
ئەوەتاین بمانبە
لەسەر شاباڵی هیجرەتت هەڵمانگرە
هێند هاتووینەوە یەک
لە جانتای مەکتەبی منالێکا
جێی هەموومان دەبێتەوە
ئێمە ئەمێستا خەمێکین ساڵخوردە
سپی... سپی دەچینەوە
ڕیز.. ڕیز بەو ڕێیەوە
دەڵێی بەفرین لە کاتی بارینا
دەڵێی چاوین لە کاتی ڕوانینا
دەڵێی باڵین لە کاتی فڕینا
دەڵێی پەلکە سەوزەکانی کانی ئاشقانین
لە کاتی ژاکان و وەرینا!

بڕوانە ئەی پەیکی شارەزا
ولاتم چنگێکی ماوەتەوە
بمانبە.. سوودی نییە نامە
تەشریحی زەعیفی من و

خەمی ڕدێن سپیی هەڵەبجە نایەتە تەحریر
هەڵمانگرە نەرم... نەرم
لەسەر باڵی هاژەت
ڕیز... ڕیز لە گوڵدانی بەر پەنجەرەی
نەخۆشخانەکانی تاراندا بمانڕوێنە
توند توند لە خوڕەی جاری فیراقمان بپێچە
تا لەسەر لەپی ئیشتیاقت سەوز بین
لەوێ بوویت ئەی پەیکی شارەزا
ئەو ڕۆژەی جێ کەڵبەی ژەهراویی گورگ
بە جەستەی کارئاسکەکەی
سەحرای هەڵەبجەمەوە بەجێما؟
لەوێ بوویت... ئەو ڕۆژەی
(گوڵان) دڵی تێکەڵ هات و
(سیروان) لە پێ کەوت و
مێژوو ڕشایەوە؟
لەوێ بوویت ئەی پەیکی شارەزا
ئەو بەهارەی نێرگز
چڵە چڵە سینگی خۆی دادڕی و
(دیوان) پەڕە پەڕە خۆی کوشت و
(قەسیدە) بەیت بەیت سەری هەڵگرت؟
لەوێ بوویت ئەو ڕۆژەی
شاخ گریا و
کانی قوڵپ قوڵپ زریکاندی و
ترێ هێشوو هێشوو وەری؟
تەنانەت تۆیش ئەی بادی خۆش مرور
فریای خوێندنەوەی ئەو چامە سەوزەی
هیجرەت نەکەوتیت

چنگێ هەناسە... ئەی بادی سەبا
بۆ هەنگ... بۆ هەڵەبجە..بۆ هێرۆ
تۆزێ جریوە ئەی بادی سەبا
بۆ گەلێ.. بۆ گوڵ.. بۆ گڕوگاڵ
هێندەی سەرەدەرزییەک نیگا
ئەی بادی سەبا
بۆ هیجرەتی ناوەختی ئاوێنە و چرا

لە جانتاکەتا جێمان کەرەوە
توند توند لەسەر هەناسە و هەوا و هەور دامانخە
پەلک... پەلک ڕوانینمان
لە ئاسمان و زەوی و کتێبەکان هەڵکێشە
تاڵ... تاڵ ڕەگمان
لە گۆرانی و حەکایەت و تابلۆکان بکەرەوە
ئێمە قەبیلەیەکی گوناھ بووین.. گوناھ
بە زیندوویی مۆمیاکراین
باڵەکانمان کرا بەباوەشێن
چاومان کرا بەموروو
پەنجەکانمان کرا بەتەسبیح
دڵمان کرا بەگوڵدان
بمانبە لەسەر باڵی هەناسەت ئەی بادی سەبا
بە مۆزەخانەی دڵ و چاو و قامکی مناڵیی خۆمانا
بمانگێڕە
بمانبەرەوە بۆ ئەوێ
بۆ لای ماڵە باجێنەکان
بۆ لای بوکەشووشە بێدەنگەکان
بمانبەرەوە بۆ ناو وێنە ڕەش و سپییەکان

بۆ ژێر درەختەکانی کانی ئاشقان
بمانبەرەوە بۆ لای سەفەرەکان
بۆ لای عیشق و خەون و کتێبەکان
بمانبەرەوە بۆ پاڵ ئاگردانەکان
بۆ سەرەتای ڕووان
ئەوەتاین:
پۆل... پۆل بمانبەرەوە بۆ ئەوێ
سپی سپی دەچینەوە
وەک هەڵەبجەی ناو گۆرانییەکان
وەک هەڵەبجەی ڕەش داگەڕاو و قژ بژی
بەردەم مەغازە و تەرمیناڵ و نەخۆشخانەکان
سپی سپی دەچینەوە
ئەی بادی سەبا
وەک هەڵەبجەی پێکراو و جێهێڵراوی
ناو گۆڕەپانی جەنگەکان
وەک هەڵەبجەی دەست و پەنجە لە گۆکەوتووی
بەر وێستگەکانی چاوەڕوانی
وەک هەڵەبجەی تاک و تەنیای
سەر کورسیی چاخانەکان
وەک هەڵەبجەی ناو زەمەنی نوتقی سارد
شەڕی سارد... گۆرانی سارد... عەشقی سارد
وەرزی سارد
وەک هەڵەبجەی
ناو دۆسیەی تۆز لێ نیشتووی
ئەمینستی ئینتەرناشناڵ و ئەنجومەنی ئاسایش و یوئێن
سپی سپی دەچینەوە ئەی بادی سەبا
تەماشا

دەڵێی بەفرین لە کاتی بارینا
دەڵێی چاوین لە کاتی ڕوانینا
دەڵێی باڵین لە کاتی فڕینا
دەڵێی پەلکە سەوزەکانی کانی ئاشقانین
لە کاتی ژاکان و وەرینا!

سلێمانی - سەرەتای ١٩٩٥

فێرمینا داسا(*)

نە تۆ ئیتر بەم خەمە نەوڕەسییانەوە
دەمناسیتەوە و
نە منیش ئیتر بەم زوبانە سەرابییە

تێت دەگەم
نە تۆ ئیتر لەژێر باڵە سەقەتەکانی مندا
فریای خۆشویستن دەکەوی و
نە منیش فریای دڵبەستن
نە ئیتر مردن تۆ
بۆ سەفەرە سەهۆڵییەکانی دڵنیایی
هان دەدا
نە گومانە زیوینەکان
من بۆ سەرخوانی شەڕە
خوێناوییەکانی تۆ
ئیتر ئەمە دووایین بازگەی خۆشەویستییە
گوڵەکەم... دووایین بازگەی شیعرە ئەمە
فێرم کە بۆ لەحزەیێ
لە نائومێدیی بێ ڕەنگی عەڕافەکان بچم

* فێرمینا داسا: قارەمانی ڕۆمانی "ئەڤین لە زەمەنی کۆلێرا"ی.
گابرییل گارسیا مارکیز.

لێگەڕێ... کلوو کلوو
لە لەحزەی هەڵکردنی ڕەشەبا
دەست بەخوێن و پێ بەخەنەکانی تۆدا
ئاوابم... ئاوا
لێگەڕێ بۆ تەنها لەحزەیێ
لە هەڵوەرینی تەڕوبڕی گەڵا بچم
بهێڵە فرسەتێ
لە مێرغوزارە بەدمەستەکانی گوناه
بچمە پێش
فێرم کە... لەو دەروازەیەوە بچمە ژوورێ
کە دەچێتەوە سەر
ئایندەی زەندیقییانەی گوڵ
کە دەمباتەوە نێو قەتڵوعامی باغچە
کە لەگەڵ کوڕە ناشەرعییەکانی تۆدا
دەمخاتە پێکەنین
گوڵەکەم... بهێڵە بۆ ساتێ شین بچمەوە
وەک تەجرەبە ئاوییەکانی زەریا
تەڵخ بچمەوە
وەک تەجرەبە ناکامەکانی خۆشبەختی
ئیدی ئەمە دووایین بازگەی سەفەرە
گوڵەکەم... دوایین بازگەی
ئاوابوونە... ئەمە
فەوتی عیشقە ئەمە
لە لەحزەی ئاشکرابوونی ڕازی
هاوارە کاغەزییەکان
لە ساتەوەختی بردنەوەی خەونە سەناعییەکانی

لاولاو بۆ زەریا
گوڵەکەم.. ڕیسوابوونی عیشقە ئەمە
لەبەردەم دادگای زاڵمانەی
ئاوێنەکان
گوڵەکەم... عاشقانە بمبیستە
تا بەربەرییانە بمرم
سەرنج بدە.... گوڵم سەرنج بدە
هەرچی دەڵێم هەر دەبێ بگەڕێمەوە
بیدایەتی سەربوردەی ئەم عیشقە خورافییە
بۆ کوێ بڕۆم... دواجار
هەر دەبێ بکەومە سۆراخی
ئەو پەنجانەی پایزانێ
لە پرچی قەسیدەیەکدا دەژاکێن
هەرچی دەنووسم... دواجار
هەردەبێ قەراردادی خوێناوی
نێوان خۆم و منالە شەڕانگێزەکانی
ناو باوەشە جەهەننەمییەکانی تۆ ئیمزاکەم
گوڵەکەم... ئاخری
هەموو ڕێییەکان دەچنەوە سەر شاری خەون
ئەو شارەی کە لەگەڵ تەنیایی بیابانەکانتا
دەڵێی سێوێکن و کراون بەدوو لەتەوە
ئەو شارەی ئێواران
دەستی لە ملی تریفەدایە و
بەربەیانیانیش دەستی لەنێو پرچی باخ
گوڵەکەم.. ئێستا دەزانم... ئێستا
دواجار هەموو شیعرەکان

دەگەڕێنەوە لای ئەو سەرچاوەیەی
بەیانیانێکی زوو... گوڵەکەم
بەیانیانێکی بەردین
پەرییەک دەموچاوی لێ تەرکرد
پەرییەک کە نیوەی لە تۆ بوو
نیوەکەی تریشی لە نەهەنگ
دواجار... ئای گوڵەکەم دواجار
هەموو ئاگرەکان لەو کۆشکە بەردەبن
کە ئێوارەیەک من و تۆ
فرسەخێ لەولا نیشتیمانەوە
لە وەهم هەڵمان چنی
دواجار هەموو خۆرەکان
دەگەڕێنەوە ئەو باڵەخانەیەی
کە ئێوارانێک من و تۆ لێیەوە
لە قوربانییە بەفرینەکانی مانگ ڕادەماین
چەند سادەبوو... گوڵەکەم چەند سادە
هێرشی تەنیایی
بۆ زەلیلکردنی مەنتیقە دەستەمۆکانی فڕین
چەند خوێناوی بوو... خوێناوی
کودەتا ناکامەکانی بێدەنگی
بەسەر ئیمپراتۆرەکانی لەززەتا
چەند بێهوودە بوو... گوڵەکەم بێهوودە
هەنگاوە ئیفلیجەکانی بەختەوەری
بەپێپلیکانە قۆقزەکانی مەرگا
- ئای گوڵەکەم تۆ بلێی
تا کەی

لەم ڕۆیین و گەڕانەوە نەفرەتییە
بەردەوام بین؟
- تا
هـ
ە
ت
ا(**)

سلێمانی ١٩٩٣

** دیالۆگێکی ڕۆمانەکەیە.

لە دایکم ڕەشبینتر

کۆڵانەکەمان
شەوانە بەدەم خەوەوە دەڕوا
ئێمەش دەبا
بەئاسمان و بانیژە و پێپلیکانە و
گوڵدان و عەترەکانەوە
کۆڵانەکەمان ڕۆژانە
لەژێر قورسایی گەڕانەوەکانا
گیان دەدا
بەدگومانم لەوەی ئیتر
کەسێ بیپەرژێتە سەر ڕەنگکردنی
تەنیاییەکانی دایکم
بەدبینم لەوەی بتوانرێ
عومرێ بێهوودەیی
بۆ گۆشەگیریی ماسییەکان
بکرێتە ماڵ
بەدگومانم لەوەی ئیتر
ئەو کۆترانە بفڕن
لەوەی ئیتر
ئەو منالآنە پێ بگرن
بەدبینم لەوەی

کەسێ ئیتر عاشقانە بنۆڕێ
منالآنە بمرێ
تا سەرئێسقان بەدگومانم
لە هاموشۆی بێ پەروای هەورەکان
لە داڵغەی کێڵگەکان
خانەگومانم لەوەی
ئەو چاوانە هێندەی ڕووانین بن
ئەو هەنگاوانە پڕاوپڕی ڕۆیشتن بن
ئەو باڵانە ئەڵقاوئەڵقی فڕین بن
دڵنیام ئیتر
هیچ پەنجەرەیەک ناچێتەوە سەر باخچە
هیچ کۆڵانێک
ناچێتەوە سەر منالّیی
سەما ناچێتەوە سەر شێتبوون
خەونی سیمرخ ناچێتەوە
سەر خۆکوشتن
ئیدی ژێر سێبەرەکان کرانە سەنگەر و
هێلانەی لەقلەقەکان بوونە
بورجی چاودێری
بەسەرچوو ئەو زەمەنەی
دەچووینە خەونی کۆترەکانەوە
ڕەوییەوە
وەهمە ڕەنگاوڕەنگەکانی دایکم
لەگۆ کەوت
دەستە میهرەبانەکانی تەنیایی
سپی بوو
سەروڕیشی وڵات

من دڵنیام... دڵنیا
کۆڵانەکەمان
شەوانە بەدەم خەوەوە
دەفڕێ
دڵنیام کۆڵانەکەمان
ڕۆژانە لەژێر باری قورسی
ئامرازەکانی پەیوەندیدا
دەمرێ

م
ن
د
ڵ
ن
ی
ا
م

سلێمانی - ئابی ١٩٩٥

ماڵێک لەناو زەریا
ماڵێک لە تەنیشت بیابان

لەبەر پەپوولە ڕێ نەبوو بڕۆین
من لەو گالیسکەیەدا بووم
کە دوو ئاسک ڕایاندەکێشا
ئێوەم بینی:
کۆمەڵ کۆمەڵ دانیشتبوون و
خەمتان دەخوارد
کتێبەکەم خوێندەوە و
گیرفانەکانم پڕکرد لە ڕێواس
چەندم کرد
قاچم هەر عادەتی بەملی بیابانەوە نەگرت
مەرگ بەسەری ڕووت
وەک قارچک هەڵتۆقیو
خۆی دەژمارد
من لەو گالیسکەیەدا بووم
ئەمەی دەیلێم گێڕانەوە نییە
لەبەر پەپوولە هیچم نەدەدی
چەند کۆشام نەمتوانی
لەسەر وادەی فڕین
لەگەڵ مەلەکان پێکبێم

چ هەیەجانێ بوو هانیدام
ئەو شتانە بڵێم
کە نەدەبوو بیانڵێم؟
من لەوێدا بووم... لەو بەرزاییيە
پەپوولە دابوويە دڵم
ئێوە هەریەکە لە خانەی سروشتی خۆتانا
حیکمەتەکانتان دەگرتە شووشە
چ واهیمەیەک بوو پەلی گرتم و
خستمیە سەر کەڵکەڵەی ئاشتبوونەوەی تۆ!
مەحاڵ بوو نووسینەوەی
ورد و درشتی ئەو سەفەرە
مەحاڵ بو تەرجومەکردنی سێبەر
بۆ دیوە ڕۆشنەکەی
مەحاڵ بوو تێگەیشتن لە تەنیایی
بە مەفهوومی سەر جادە
چ هەوەسێ بوو ئازایەتی دامە بەر
لەوێوە بانگت کەم:
هۆو هەنار... من ئامادەم
ئەو نەزیفە بەخوڕە ڕاگرم
کە لە ڕۆحت دێ
نەترسام... پەشیمانیش نیم
بەڵام هەر لە خۆمەوە
خەجاڵەتم کێشا
گالیسکەچی گوتی:
دەنگی دڵ لە دوور خۆشە
ئێوە لە دووری دوورەوە جوانن
لەوێوە پێش باخچە کەوتم

پەپوولەی ئەو سەحرایە هاتبوونە سەیرم
هەنگەکان لەژێر قامیشە شەکرەکانا
شمشاڵیان دەژەند
چ سۆزێکی خۆش بوو
بۆ گوێ ڕادێران لە ڕژان
بۆ هەمیشە ڕاکشان و دیارنەمان
بێ ئەوەی منەت کەم بەسەر کەسا
لە دڵەوە پێکەنیم
گرەوم لەسەر خواردنی سێوەکان نەکرد
بەخیلیشم بەو هەنارانە نەبرد
کە پشتێنیان لێ کردبۆوە و
یەکتریان تام دەکرد
بستێک سێبەر بەس بوو
تەنها یەک بست
بۆ پاراستنی ئەزموونە ساواکەی لاولاو
تەنها حیکمەتێک بەس بوو
بۆ دیموکراتیزەکردنی باخچە
دەکرا بەئەندێشەی گوڵ
قووڵایی زەریا بپێوری
دەکرا بەدەنگی ڕۆشنایی
بارستایی تەنیایی بکێشری
دەکرا دووماڵمان هەبووایە
ماڵێک لەناو زەریا و
ماڵێک لە تەنیشت بیابان
دەکرا مقەست نەخرێتە قژی مناڵیی
نازناز بەناوی ڕاستەقینەی خۆیەوە بانگ کرێ
خوای گەورە لەسەر خواردنی سێوێک

نیشتیمانەکەمی کرد بەبەرد!
برۆن وا زوو بەرێ ناکەوین
جێمانبێڵن
ئێمە و نیشتیمانە بەردەکان
لەو گالیسکەیەدا بووم
هامشۆی گوندە هەڵوژەییەکان
سەرنجی ڕاکێشام
هێند تەماشام کرد
ئاو زایە دەمم
نەمزانی چۆن چۆنی
فریای تەماشاکردن کەوم
مردووەکانیش هاتبوون بۆ سەیر
هەندێکیان تەنها بۆ گوێ ڕادێران هاتبوون
قەت ئەوها بەختەوەر نەمدیبوون
لەژێر داروپەردووی کەرنەڤاڵەکەدا
نهێنییەکانی عەدەمیان کەشف دەکرد
لە باخێ دەچوون لە ساتی پیاسەدا
دەبوو هەمووان بەتفاقی سەفەرەوە لەوێ بن
مەلەکانیش بەتفاقی فڕینەوە
منالان: بەکۆلارە و خەونامەکانەوە
کچەکان: بەزەمیلەی بەتاڵی پڕ لە مورازەوە
پیاوەکان: بەکیسە توتن و قولاپەوە
شێتەکان: بەمسۆدەکانی هزرەوە
نیشتیمان: بەکانە بەردەکانەوە
دەبوو هەمووان لەوێ بن و
بە گۆرانی و فڕین
جێگە بەتەنیایی لێژکەن

بەڵام من لەو گالیسکەیەدا بووم
کە دوو ئاسک ڕایاندەکێشا
لەبەر پەپوولە ڕێ نەبوو برۆم
ئێوەم بینی:
پێکهاتەیەکی سەیر بوون لە گومان
لە خۆکوشتنێکی بەکۆمەڵ دەچوون و
نە دەچوون،
لە تەنیاییەکی ڕاونراو دەچوون و
نەدەچوون
کۆتاییەکی قووڵ بوون بۆ ڕۆچوون
سەرەتایەکی پێچاوپێچ بوون
بۆ ونبوون
هەمووان بەتفاقی سەفەرەوە
مەلەکانیش بەتفاقی فڕینەوە لەوێ بوون
من لەوێدا... لەو نزیکانەوە
لە دوورکەوتنەوەیەکی زەیتوونی
دەچووم و نەدەچووم
پێکهاتەیەکی لینج بووم
لە تەنیایی
من لەوێدا... لەو گالیسکەیەدا بووم،
پەپوولە دابوویە دڵم،
کە ئێوەم بینی!

سلێمانی - کۆتایی ١٩٩٤

ئەو دارشەقانەی
کە ڕۆژانێک باڵ بوون

گورگەکانی کۆڵان
لە گورگەکانی ماڵی خۆمان تێرتر
گورگەکانی ماڵی خۆمان
لە گورگەکانی کۆڵان
دڕتر

ڕێوییەکانی کۆڵان
لە ڕێوییەکانی ماڵی خۆمان
زۆڵتر
ڕێوییەکانی ماڵی خۆمان
لە ڕێوییەکانی گەڕەک چڵێستر

خەنجەرەکانی ئەتاتورک
لە خەنجەرەکانی بەر پشتێنی خۆمان
خوێناوی تر
خەنجەرەکانی سەر دڵی خۆمان
لە خەنجەرەکانی ئەتاتورک بۆ سەری خۆمان
ژەهراوی تر

شمشێرەکانی یەزید
لە شمشێرەکانی ماڵی خۆمان
تیژتر
شمشێرەکانی کەربەلاکانی خۆمان
لە شمشێرەکانی یەزید
بەسەری حوسەینەکانی خۆمان
تینووتر

یەهوزاکانی ماڵی خۆمان
لە یەهوزاکانی مەسیح خائینتر
مەسیحەکانی ماڵی خۆمان
لە مەسیحەکانی گەڕەک
بێکەستر

شبلییەکانی ماڵی خۆمان
لە شبلییەکانی حەللاج موونافیقتر
حەللاجەکانی ماڵی خۆمان
لە حەللاجەکەی گەڕەک
ئەنەل حەقتر

میتەکانی ماڵی خۆمان
لە میتەکانی کۆڵان ئەتاتورکتر
ساواکەکانی ماڵی خۆمان
لە ساواکەکانی گەڕەک
بەسیجتر

تەنگیان هەڵچنی

تەنگیان بەهەموو شتێک هەڵچنی
تەنگیان بەهەور و هەناسە هەڵچنی
تەنگیان بەسەما و سێبەر هەڵچنی
تەنگیان بەشار و شیعر هەڵچنی
تەنگیان بەدار و بەرد هەڵچنی
تەنگیان بەئاو و ئازادی هەڵچنی
تەنگیان بەنەورەس و نیشتیمان هەڵچنی
تەنگیان هەڵچنی
تەنگیان بەهەموو شتێک هەڵچنی

ئەو پەنجەرانەیان بەخوێنی مناڵی سواخ دا
کە ئێمە کردبوومانەوە بۆ خۆکوشتن
ئەو دەرگایانەیان بەمین لەودیوەوە کلیل دا
کە ئێمە خستبوومانە سەر پشت
بۆ هەڵاتن
ئەو شەقامانەیان بەچەقۆ قیرتاو کرد
کە ئێمە ئارشیفمان کردبوون بۆ پیاسە
ئەو قەبرانەیان پڕ کرد لە کەلاکی چەقەڵ
کە ئێمە هەڵمانکەندبوون بۆ مردن
ئەو باخچانەیان بەبارووت چاند
کە دامانانابوو ئێوارەیەک
گیرفانەکانمانیان لێ پڕکەین
لە یاری و لە ماچ و لە گوڵەشیلان
ئەو ئاوێنانەیان بەتەور شکان
کە هەڵمانگرتبوون
قژێکی پیرییان لە بەرا دابێنین
وێنەی ئەو کچانەیان

بەبەر چاومانەوە سووتان
کە وەک دوو هێڵی تەریبی
مامۆستای ماتماتیک
بەدوو نەعشەوە ئاسۆیی هاتین
کەچی ئێوارەیەک
لەژێر چەتری سلاوێک
لە پێچی کۆڵانی ماچێکدا
پێک نەگەشتین
ئەو ئاسمانە شینەیان بەژەهر کێڵا
کە بەتەمابووین شەوانێک
لەوێ،
لەگەڵ شەهیدە شەرمنەکانی نیشتیمانا
بکەوینە سەما!

هیچیان پێ ڕەوا نەبینین
پێیان ڕەوا نەبینین... هیچ
نە دەرگایەکیان پێ ڕەوا بینین و
نە هەڵاتن
نە پەنجەرەیەکیان پێ ڕەوا بینین و
نە مردن
نە شەقامێکیان پێ ڕەوا بینین و
نە سەما
هیچیان پێ ڕەوا نەبینین
پێیان ڕەوا نەبینین
هیچ!

پێکەنینم هات بەحیکمەتەکانی

ئەو پیاوە چاوڕەشە نوورانییەی
کە گوتی:
هەموان دەچین بۆ دەعوەت
تۆ بەبارمتە لێرەبە
تا سبەینێ دونیا
بە زەریا و سەما و
بە نیشتیمان و گۆڕستان و
بە شۆڕش و شمشێر و
بە پێغەمبەر و بتەکانییەوە
دروست دەکەمەوە
ئەی بارمتەی شاعیر
ئەی بارمتەی ئاقڵ
تۆ هەم میوان بە و هەم خانەخوێ
ئەی خانەخوێی بارمتە
ئەی بارمتەی میوان
ئێمە دەڕۆین و
دوای ئێمە
ئەم هەموو بیابانە بۆ تۆ!

ڕۆحم چوو
لەم کرانەوە ڕەشەی زەریا
لەم منالّبوونەوە پیرانەیە
زەندەقم چوو
لەم خۆشویستنە دوژمنانەیە
لەم شمشێر وەشاندنە شاعیرانەیە
ئەوە دەستەکانی باوکمن
بە ئاسمانەوە

کە بیری چوو دوای نوێژێکی عیشا
دایانگرێ
ئەمە بەردە
لە دڵی خۆیدا پێدەکەنێ
بەر لەوەی ئێوارەیەک
لە شکڵی ئەم بارمتە برۆنزییەدا
داتاشرێ
ئەوە دوو پۆل مەل بوون
بەقەهرەوە دیارنەمان
دوای ئەوەی باڵەکانیان لێ بووە بار و
ئاسمان هەر بەزۆری زۆرداری
ئیدمانی پێ کردن لەسەر گومان
ئەمەش سەرپۆشەکەی دایکمە
بە پەلکی ئەو دارهەرمێیەوە بۆتە کۆتر
دوای ئەوەی زستان
لە چاوترووکانێکدا هەڵی خەڵەتاند و
مردنی پێ گۆڕییەوە بەبەفر

جاران دایکێکم هەبوو
دایکێکی هەروەک نیشتیمانم چکۆڵە
ئێوارەیەکی درەنگی دوای شۆڕش
لە دەرگا دراو
بەر لەوەی کەسمان لە دڵی خۆمانا
بڵێین:
ک
ێ
ی
ت

م

ی

و

ا

ن

هەردووکمان لەم دیوەوە
لەژێر بارێزەی بەفرانباری ڕەوێکا
ڕەق بووینەوە
من چاوەڕێ بووم
ئەو لە دڵەوە پێبکەنێ
تا بۆ یادگار مۆمیای کەم
ئەو بەتەمابوو
بە هەموو هێزم دانەومەوە
تا بۆ سەفەر
بە کەشتیەوانێکی پیری هاوڕێیم بسپێرێ
ئیدی نازانم کەی لە دەرگا دراو
کاممان پێش ئەویترمان
لە دڵی خۆیدا گوتی:
کێیت

م

ی

و

ا

ن

مەحاڵە لێم خۆشبیت میوان
کە ئاوها هەمیشە

سڵاوەکان لەوبەری جادە دانێم و
ماچەکانم بۆ نەپەڕێنرێتە ئەمبەر
مەحاڵە لێت خۆشبم میوان
کە ئاوها هەمیشە
جلەکان لەوبەری جادە داکەنی و
ڕووتییەکانت بۆ نەگەیەنرێتە ئەمبەر
مەحاڵە هیچ کەس لە هیچ کەس خۆشبێ
کە ئاوها هەمیشە
باڵەکان لەوبەر جێ بمێنن و
دارشەقەکان نەگەیەنرێنە ئەمبەر

بیرم دێ
ئێوارەیەکیان
کاتێ باران باری
کەشتییەک بەلای ماڵەکەمانا ڕەت بوو
کەشتییەک پڕی بوو
لە منداڵی لاڵ و
لە هەوری قژ بژ و
لە پێغەمبەری ئاڵابەدەست
کەشتییەک
مناڵێکی چەپلەر
بە زوبانی عیبری لێی نووسیبوو:
وەرە برادەری ئازیز
با بچین بۆ دەعوەت
بیرم دێ
ئێوارەیەک
کاتێ باران لە پێ کەوت

لەوسەری گەڕەکەوە
بیابانێکی تینوو بەدارشەقێکەوە
وەدیارکەوت
ئەو گوتی: باڵەکانم بدەرەوە
ئەم گوتی: فڕینەکانمت چی لێ کرد؟
ئەو گوتی: باخچەکانمت بەچەند فرۆشت؟
ئەم گوتی: دارشەقەکانمت بەکێ دۆڕاند؟
ئەو گوتی: پاکیزەییمت بۆ کوێ برد؟
ئەم گوتی: پیاوەتیمت لە کوێ ناشت؟
ئەو گوتی: کوا دەستەکانم... کوا سەرپۆشەکانم؟
ئەم گوتی: کوا بەردەکانم... کوا کۆترەکانم؟
ئەو گوتی: کوا بتەکانم... کوا مەعبەدەکانم؟
ئەم گوتی: کوا پێغەمبەرەکانم.... کوا ئالآکانم؟
ئەو گوتی: کوا مورووەکانم.... کوا شۆڕشەکانم؟
ئەم گوتی: کوا کۆلارەکانم... کوا بوکەشووشەکانم؟
بەرلەوەی هیچ کەس
بێتە زوبان
من و ئەو... من و دایکم
ئێوارەیەکی درەنگی دوای شۆڕش
بەرلەوەی پێکەوە
لەژێر بارێزەی بەفرانباری ڕەوێکا
ڕەق ببینەوە
بێدەنگ
لە دڵی خۆمانا گوتمان:
ک
ێ
ی
ت

م
ی
و
ا
ن؟

سلێمانی – پایزی ١٩٩٧

له گرگاشه دابەزین هەیە..!

تا باڵای مردن بەفر باریوە
لەوسەری کۆڵانەوە،
شتێکم بەدەنگی بەرز درکاند
شتێک وەک ئەوەی لە دڵەوە
گوتبێتم:
خۆشم دەوێی
بەحاڵ لەودیوی پەنجەرەوە
دەتبینم
ئای خوایەگیان... مارگرێتا
ئەوە تۆیت؟
من ئیدی لە شەرم و خۆشیدا
لەپاڵ نوێژێکی دایکما نووستم
کەسێک بەپەنجەی شایەتمانی
شتێکی لەسەر هەڵمی شووشەکە نووسی:
" ئەوە تۆیت ناشیرین؟"
بەرەو سەرێ رووانیم
کانییەک ریشۆڵە
لەو شینایییەوە هەڵقوڵی
وەئاگابوومەوە،
ئای خوایەگیان

تۆم لەوێ... لەودیو پەنجەرەکەوە نەدیت!
لەمسەری کۆڵانەوە
ئەسپەکانی ئەبوتاڵێب
لە کوڕژندا سپی دەچوونەوە
مارگرێتا
من نیگەرانی پیاوێکم
کە دەشێ ئێوارەیەک
لە بن دارهەنجیرەکەی بەردەم ماڵی ئێوەدا
خۆی بکوژێ
دەدەی... تا سێ دەژمێرم و
لەوبەری مێژووەوە بانگم کە
تا سەد... تا هەزار دەژمێرم و
لە نێو قامکە ساردەکانی بەفردا هەڵمگرەوە
مارگرێتا
من چیم داوە
لەم گوناهە دیسپلینکراوانە
بە مەرگ
لەم کاتژمێرە میقاتکراوانە بەخوێن
مارگرێتا
من چیم داوە لە پیاسەی ژێر خۆر
لە ئەوقبوونی نێوان عەرد و ئاسمان
مارگرێتا
دەدەی
دوای ئەم هەمووو وەرزە قاقڕانە
تۆ ببەرە باران و هەڵمگرەوە
دوای ئەم هەموو کوژرانانە
تۆ ببەرە مناڵیی و

پەنام دە

مارگرێتا

ئەم ئێوارەیە دەشێ

ڕیشۆڵەیەک بەکوژراوی

لەبن دارهەنجیرەکەی بەردەمماڵی ئێوەدا

ڕەق هەڵبێ

مارگرێتا

من مردبووم

مردبووشم... کەچی هێشتا

بۆنی هاوینم لێ دەهات

مردبووشم.. کەچی هێشتا

شەرمم دەکرد دەنکە بەرسیلەیەک

لە ئەنترۆپۆلۆژیا بخوازم

منالآنی گەڕەک

لە ماڵی گەرمی حەکایەتەکان

هاتنە دەرێ

ئاسمانی کۆڵان

تژی بوو لە کۆلارەی سپی

دایکم لە نوێژەکەی بۆوە

نینۆکی پەنجەتووتەم کرۆژت

ئای خوایەگیان

مارگرێتا... تۆم لەوێ

لەودیو پەنجەرەکەوە نەدیت

لەوسەری کۆڵانەوە

گوێم هەڵخست

بانگت کردم و پێکەنیت

ئای خوایەگیان.... ئەوە تۆیت؟

بە خۆدا شکامەوە

چاوانم هەڵگلۆفت

ئاخر من سەدەیەک بوو

لەژێر پروشەی چاوەڕوانی تۆدا

نینۆکی پەنجەتووتەم

دەکرۆژت!

سلێمانی – سەرەتای ١٩٩٧

پەڕاوێزی شیعری:

بە گوێرەی بەڵگەنامەیەکی سانسکریتی، گرگاشە شوێنێکە دەکەوێتە باکوری خۆرهەڵاتی مەنفاوە، ئەوێ جێگەیەکە پڕ لە منالّ و ئاو و کۆلارەی سپی، بەڵام بەپێی دەسنووسێکی ئاینی، گرگاشە شوێن نییە... بەڵکو ناوی یەکێکە لە ئەسپەکانی ئەبوتالیب.

چۆڕێک مناڵیی بنی مەرکانەیەک

تۆ هاتیت و
ڕۆژ بۆوە
هاتیت و هەتاو
قاچی لە دارمێوەکە هەڵەنگوت
بەشێکی بەر تۆ و
بەشێکی بەر پیری و
بەشێکی تری بەر
کۆڵان کەوت
چ هەتاوێکی لینج بوو
چ هەتاوێکی شیرین
چ هەتاوێکی شەرمن
گوێم لێ بوو
کە لە ژوورەکانا دایکرد و
کتێب... کتێب
ڕەفیقە پایزییەکانمی
تەڕکرد
تەرم... تەرم
ئاوری پێدانەوە
بەرچنە هەنجیرەکانیانی
لە خۆی پڕکرد

سەرو پارچەیەک
لە کوڕەکانیانی
لە شەڕەکان هێنایەوە
سەرو چاوێک لە کچەکانیانی
بۆ پیاسە برد
وێنەی دڵێک و زەریاچەیەکی
لەسەر مەچەکی چەپیان
کوتی
بە دەسخەتی عاشقێ
لەسەر سنگیانی نووسی:
"چاوەکەم
قەرنێکە چاوەڕێم
دە وەرە!"
خۆم بینیم
کە هەتاو پژا و
سێ چوار پریشکی
بەر میوانە مەهابادییەکان
کەوت و
لە حەژمەتا ڕووت بۆوە
خۆم بینیم
کە فەرمووی لێ کردن و
لە تەنیایی خۆیدا
تەریق بۆوە
سوور دەیزانی
کە هەبێ و نەبێ
بۆ بەشی خۆیان
لە قازانجی ساڵێک خەون

هاتوون
لەوێ بووم و
ئەوی ڕاستی بێ
بە شتێکدا زانیم
کە هێشتا هەندێ ڕەنگ هەن
منالێکی کار قایم
دەزانێ لە کوێ حەشاردراون
بە شتێکدا زانیم
کە هێشتا چۆرێک منالی
لە بنی مەرکانەکەی
مزگەوتی (حاجی حان)دا ماوە
بەشتێکدا زانیم
کە هێشتا گەلێک قسە هەن
لە سەفەران
بە هەموو شتێکدا زانیم
کە هێشتا خەونێک هەیە
نایەوێ بۆ ئاسن
ڕووت بێتەوە
لەوێ بووم و
بینیم
یەکێکیان لەگەڵە
گەرچی سەریشم داخستبوو
کەچی بەرێتمی هەناسەدانیدا
ناسیمەوە
ئەو کەسە
خزمی نزیکی بەفر بوو
برازای هەور

کچەزای با
بە قەڵاندۆشکانی باران و
بە کۆڵی شەونم و
بە باوەشی نەعناوە بوو
هەموو ئێوارانێک
کە تاریک دادەهات
بۆ میوانییان دەبرد
کە بەکۆمەڵ دەڕۆیشتن
دەتگوت لالەنگی ڕژاوی
ناو زەمیلەی
ژنێکی زگپڕن،
کە بەقاڵێکی بێ ویژدان
لەسەری نووسیبن:
تەنها بۆ جوانی
ئیتر دڵنیابووم
تازە سوودی نییە
گێڕانەوەی چیرۆکە فەرامۆشکراوەکان
دڵنیابووم
ئیتر کاتی ئەوەیە
دوای زرمە زلێکانی شەڕ
دوای کرۆژتنی سەرلەبەری
ڕۆشنایی
دوای هەڵقوڕاندنی سەراب
تا دواچۆڕ
باشترە
بە هێمنیی پێغەمبەرێک
بۆ گیانی پاکی شەهیدان

دەقیقەیەک
خۆمان فڕێ بدەینە زەریا
دڵنیابووم
کاتی ئەوەیە
تا قەڕنێک لەگەڵ مناڵانا
بچین بۆ گەڕان
دڵنیابووم
کاتی ئەوەیە
لە دەفتەری ئیملای
چۆلەکە پیرەکان بنووسین
زۆرباشە... ئافەرین
دە لە دە
لە قەدی درەختەکانی زانکۆ
بنووسین:
ئافەرین.. ئافەرین
هەر بژین بۆ عەشق
لە لەپی دەستی سەفەر
بنووسین:
هەر کاتێ ڕۆیشتیت
قسە بکە
ئێمەیش دێین
دێین
ئێمە... یش!

سەرەتای ١٩٩٩ - سلێمانی

هەورماڵ

بێهوودە بانگم دەکەیت
لە تەنیاییدا
تاریک دادێم
کەس بەدەرەوە نییە
ئەو نەبێ
زستان لەسەر شان
هاتە ژوورێ
پەڕە پەڕە
منی هەڵدایەوە
گوڵە سۆسەنەکانی
لە جزدانەکەیدا خەواند
بەسەر پەنجەکانیدا ناسیمەوە
کە دەمێکە
جلکی جوان بۆ ئێمە دەدوورێ
وەختێ چراکەی داگیرساند
هەورە بروسکەیەکی لێ کەوت
بەئەسپایی
دڵۆپ.. دڵۆپ خوێنێکی
سپی... سپی
لێ دەچۆڕا

بە تەپەی پێیدا زانیم ئەوە
کە دەمێکە
ئاسمانەو ئاسمان
بەدوای کۆترەکانی ئێمەدا دەگەڕێ
وەختێک پاشەوپاش
چووە حەوشە
بەئەسپایی
شەوی باریوی
سەر کلێتەی سپی
دارگێلاسەکەی تەکاند
بە زرەی پارەکانی
گیرفانیدا
زانیم دێ
کەدەمێکە هاوینان
شەربەتی یاسەمینمان بۆ دەکڕێ
وەختێک کە
دەستی بەخۆیدا کرد
دوو... سێ دیناری ئاسن و
سوپاسێکی گەرمی
دا بەکابرای هەورماڵ
سوپاسێک
کە تا لە دەمەوە گەیشتە دەست
پەیتا... پەیتا
هالاوێکی ڕەنگاوڕەنگی
لێ هەڵدەسا
کەس بەدەرەوە نەبوو
ئەو نەبێ

بێهوودە بانگم کرد
لە چۆڵەوانیدا داگیرسام
لەسەرخۆ چوومە پێشێ
تا دەهات
سپی تر دەچۆوە
گوێم لێی بوو... بەئاستەم گوێم لێی بوو
دەگریا
تا ئاورم دایەوە
کوتوپڕ
دیار نەما!

کانونی دووەمی ١٩٩٨ - سلێمانی

پیاوێکی ڕژاوی ژێر چەتر

بۆ محەممەد عومەر عوسمان

لەو مردنە ئێوارەییەدا بوو
کە باران تەڕی کرد
بۆ خۆی برد
هەموو ئەوەی لەوێ باری
بۆ خۆی برد
بۆ خۆی برد
ئەو هەموو ژەهرە
ئەو هەموو مێوژە بۆ خۆی
تۆزێکی بەش نەدا لە چەتر و
لە پاڵتۆ و
تۆزێکی نەدایە لە خۆی
لەو مردنە ئێوارەییەدا بوو
کە باران بەدەمیدا هات
بە ئەسپ سوارەکانی گەڕەک بڵێ:
بێ زەحمەت بچنە ژوورەوە
دڵی هات
نیشتمان لەبەردەم
پیاوێکی غەریبدا تەریق کاتەوە
ڕووی هات

بەڕووتی
ڕاکا... ڕاکا
بەرەو سەحرا
بەدەم لە هۆش خۆچوونەوە
پێبکەنێ و
بڵێ: ها ئەوەتا
دەمرم و
ڕۆحیشم تەژییە
بە سەما!

سلێمانی – شوباتی ١٩٩٨

شینترین تامی بەرسیلە

تا دوا شەڕی ئەو قسانە
لەوێ بووم
تا دوا چۆڕی ئەو خواحافیزی و
تا دوا تنۆکی ئەو دڵنەوایی و
تا دوا گەڵای
ئەو ڕەقبوونەوە ناکاوەش
تا بەیەکدادانی دوا دەرگام لەبیرە
کە پەنجەکان لە دەستەکانا قرتان
کە ماچەکان
تاک و تەرا دیارنەمان
کە چاوەکان بەکۆمەڵ
لە گلێنەی یەکتردا بەجێمان
هەر هێندەو ئیدی
بە کۆمەڵ گەڕامەوە
گەڕەکی پەشمەک فرۆشان
هەر هێندەو بەکۆمەڵ
بوومە یەکێ لەوان
بوومە:
منداڵییەکی تۆخ و
بوومە: نهێنییەکی مزر

دەمتوانی
بە چاولێکنانیشەوە
لە خەتەرناکترین (سپی) بدوێم
لە زوڵاڵترین شکست
دەمتوانی خەفەتبار
باسی موئامەرە پێکەنیناوییەکانی
شەرم بکەم
باسی خۆسووتاندنی ئاو
باسی:
تەریقبوونەوەی پیری
باسی:
کورسییەکانی دواوەی ئاهەنگێک
کە باوەشێک مناڵ
لەسەر هەریەکەیان دانیشتوون و
هەر خەریکی
پەشیمانبوونەوە و
هەر خەریکی
ڕەسمکردنی (دووری)ن!
لە دڵی خۆدا گوتم:
نهێنییەک شک دەبەم
کە هاتمەوە پێتان دەڵێم
لە دڵی خۆدا دەمزانی
کە ئەم بەفرانەی ئاوها
بێ منەت
خەمسارد
بێ باک
لەو کتێبی پرتەقاڵانەدا ڕاکشاون

به ورد و درشتەوە
بە کوڕ و کچەوە
سەردەمانێکی زوو
قسەیەک بوون
لەخۆوە کراون
بەڵێنێک بوون
لە تاریکیدا بەیەکتر دراون
هەنگاوێک بوون
لە سێبەردا
بەرەو لای یەکتر نراون
خەونێک بوون
لە ئاودا
لەسەر لم هەڵچنراون
دەمزانی... دەمزانی
خەتای کردنەوەی ناکاوی دەرگاکانە
کە ئەو خوێنە
ئاوها فیچقەی کرد
خەتای ترازاندنی قۆپچەیەک بووە
خەتای هەڵپچڕینی نامەیەک
خەتای قلپکردنەوەی سوعبەتێک
خەتای هەڵڕشتنی جانتایەک
خەتای تامی شینی بەرسیلەیەک
خەتای داکوتینی گوڵێک
بە نامەیەکی دڵداریدا
ئەوەبوو... ئەوەبوو
کە هانیدام شێت بم
کە هانیدام کوتوپڕ

لە شووشەی پەنجەرەکان
بنووسم:
پەپوولە
هانیدام لە خوت و خۆڕایی
لە مەکتەبێک تەنیایی بنووسم:
دوو کورسی و
باخێکی منالّکارەی
دارشەق بەدەست
لە مابەینیاندا
ئەوەبوو... ئەوەبوو
فێری کردم
لە خەفەتا لە دەرکی حەوشەی
ماڵی ئێوە بنووسم:
ڕیزێکی درێژ مراوی بۆیباخ ڕەش و
بەیەکدادانی دەرگای مزگەوتێک و
شۆڕشێک
کێل و عەلەم!
بەڕاستمە... بەڕاستمە
ئیتر خواحافیز
دەچمە شەڕ
بە ئیجازەی تۆ ئەی درەخت
تا ئەوێ
بەرچنەیەک لە خشەی
کەوتنەخوارەوەی گەڵاکانت دەبەم
بە ئیجازەی تۆ ئەی پایز
تا ئەوێ
شارێک لە بووکەشووشەکانت

دەبەم
بە ئیجازەی تۆ ئەی منالّی
تا ئەوێ باوەشێک
لە هار و هاجییەکانت دەبەم!
بەڕاستمە... بەڕاستمە
ئیتر خواحافیز
دەچمە شەڕ
تا ئەوێ
خوێنێک لەسەر برژانگم
دەنیشێ
نەرمە وەک خۆر
خۆرێک دێتە بەیانیمەوە
سرکە وەک با
بایەک خۆی دەکا
بە پەنجەتووتەی ئێوارانما
سپییە وەک شیر
ئەی گەڕانەوە.. خواحافیز
من ئیتر دەچمە یاری
تکایە... تکایە
فریوم مەدە بەئاگر
فریوم مەدە بەوەتەن
فریوم مەدە بەهیچ
تازە من ئیتر
دەچمە خوێن
کە دەڕۆم
لەبری ئەوەی بلّێم:
"ببوورە

هاوڕێم ببوورە!"
ڕەسمی ئەسپێکی کوژراو
دەکێشم
کە بەبەرزایی فووارە غاردەدا
ڕەسمی شاخوداخێکی
پرتەقالّی دەکێشم و
ڕەسمی کوردێک
کە لەژێر سێبەری تەنیاییدا
سیگار دەکێشێ
کە دەڕۆم
لەبری ئەوەی بلّێم:
"تەواو
هاوڕێم تەواو!"
ڕەسمی ژەهر دەکێشم و
ڕەسمی ڕاوچییەکی قەلّەو
کە خەریکە
چالّ بۆ چۆلەکەیەک هەلّدەکەنێ
یەکەم جارم بوو
کە ئاوها
وژەی لەعنەت لە سپی و
جیرەی کارەسات
لە وەنەوشەییدا بژنەفم
یەکەم جارم بوو
کە ئاوها
ڕووبەڕوو
گڤەی کەوتنەخوارەوە لە سوور و
هاڕەی غەریبی

له پەمەییدا ببینم
هەر بۆ دڵنیابوون
بە دەنگی بەرز
خۆم کرد بەناو ئینجانەکاندا و
لە دەفتەرە شقڵی و پقڵییەکانی
مناڵیدا کردمە هەرا
هەر بۆ دڵنیابوون
وردتر سەرنجم دا
لە ڕوخساری مەیلەو شینی
بەختەوەری
کە لەژێر سێبەری قاوەیی
ژنێکی عاجزدا
کۆترەکانی بەرەو ماڵی خەون
هەڵدەفڕاند
کە گمەکانی
لەژێر گوێسوانەی پرچیدا
دەخەواند
تازە من ئیتر دەچمە شەڕ
بەڕاستمە
خواحافیز
بە کوژراوی ماچم کە
کە وەک ئاوێک دەبمە هەڵم
بە نووستوویی
باوەشم پێداکە
کە وەک بەفرێک لە زاری
مناڵێکدا دەتوێمەوە
بە پیری

دەست بنێرە ژێر باڵم
کە وەک پەپوولەیەکی نەدی و بدی
لە ماچێک هەنگویندا
دەچەقم
بەڕاستمە... خواحافیز
لەوێ بە
کە لەژێر باراندا
چۆڕ چۆڕ
دەمرم
خواحافیز.. خواحافیز
بە ڕاستمە
ئیتر من
دە
چ
م
ە
ش
ە
ڕ
!

سلێمانی – شوباتی ١٩٩٩

غەدر

بۆ هونەرمەند سیروان ڕەئووف

وێنەیەکمان بگرە
وێنەیەکی ڕەش و سپی بەکۆمەڵ
دەشێ
یەکتر نەبینینەوە ئیتر
وێنەیەک
کە پشتمان لە چۆڵەوانی و
کە ئەوبەرمان تەنیایی و
کە خەمبار
لەناو چیمەنێک باراندا
ڕاوەستابین و
دەستمان نابێتە سەر شانی
یەکتر
وێنەیەکی بەکۆمەڵمان بگرە
وێنەیەک
کە تیایدا
ئەو ڕێگەیە ژەهرڕێژ کرابێ
کە شەوانە (هەتاو)
ترێی پێدا دەنێرێتەوە شار و

کە هەنگ
کۆمەکۆم
لێیەوە شیلە دەباتەوە
ماڵی قسە و
کە مانگ
چۆڕ... چۆڕ لێیەوە
قردێلەی تریفە بەدیاری
دەپەڕێنێتەوە بۆ کەزی و پرچی
کچە شەرمنەکانی خۆی
لەم دەربەندەوە
عەتر ئاودیو نابێ
چ جای سڵاو
(با) ناتوانێ بەم بنارەدا هەڵزنێ
چ جای نامە
دەستتم بدەرێ
وێنەیەکی بەکۆمەڵمان بگرە
تا وەک شەوە باراناوییەکانی ڕەو
دڵۆپ... دڵۆپ
لە یەکتر بزر نەبووین
دەستتم بدەرێ
تا وەک ئێوارانی گەڕانەوەی غەدر
لەژێر هەرەسی تەنیایی خۆماندا
نغرۆ نەبووین!
دەستتم بدەرێ
وێنەیەکمان بگرە ڕەش و سپی
وێنەیەک
کە بەکۆمەڵ... بەتەنیا

دەکوژرێین
وێنەیەک
کە بەکۆمەڵ... بەتەنیا
ڕادەگوێزرێین
وێنەیەک
کە بەکۆمەڵ... بەتەنیا
بۆ تەماشای کوژرانی یەکتر
ڕاوەنرێین
وێنەیەک
کە بەکۆمەڵ... بەتەنیا
بۆ ناشتنی تەرمی یەکتر
هەڵدەکەنرێین
دەستتم بدەرێ
هەستەوە
بە فلاشی باڵ لەیەکدانی
کۆترێک
وێنەیەکی بەکۆمەڵمان بگرە
وێنەیەک
کە بەکۆمەڵ ئابلۆقە دراوین
بە چەقۆ
پەپوولەشمان لێ دیار نییە
چ جای خودا
وێنەیەک
کە بەکۆمەڵ گەمارۆ دراوین
بە کەڵبە
دەرگایەکمان لێوە دیار نییە
چ جای زەریا

هەستەوە
بە فلاشی ڕەش داگەڕانی خەونێک
وێنەیەکی بەکۆمەڵمان بگرە
وێنەیەک
پڕ پڕ بێ لە دایک
پڕ پڕ بێ لە کزەی جەرگ
وێنەیەک
پڕ پڕ بێ لە داماوی
پڕ پڕ بێ لە کۆست
پڕ پڕ بێ لە مناڵانی گەڕەک
وێنەیەک
پڕ پڕ بێ لە گلەیی
پڕ پڕ بێ لە ژان
وێنەیەک
پڕ پڕ بێ لە باوەش
پڕ پڕ بێ لە هەڵدێران
پڕ پڕ بێ لە ماچ و مووچ و
پڕ پڕ بێ لە گریان
وێنەیەک
پڕ پڕ بێ لە بۆنی شەهید
پڕ پڕ بێ لە ڕەنگی بارین
پڕ پڕ بێ لە نیگا
وێنەیەک پڕ پڕ بێ
لە نمەی بەخێرهاتنەوە و
پڕ پڕ بێ لە گمەی خواحافیزی و
پڕ پڕ بێ لە دوعا
وێنەیەک

پڕ پڕ بێ لە لێزمەی هەنسک و
پڕ پڕ بێ لە هاژەی چاک و چۆنی
پڕ پڕ بێ لە لەرەی دەنگی منالآنی
نێرگزفرۆش و
پڕ پڕ بێ لە سابونکەران و
لە پیرەمێرد و
پڕ پڕ بێ لە بۆنی خۆشی
ڕۆژنامەی ژین
وێنەیەک
پڕ پڕ بێ لە گمە و
پڕ پڕ بێ لە فڕین و
پڕ پڕ بێ لە تریقانەوەی برین!
وێنەیەک
پڕ پڕ بێ لە شەوی نووسینی
یەکەمین نامەی عیشق و
پڕ پڕ بێ لە ڕاڕایی و
پڕ پڕ بێ
لە کوژانەوە و
لە مسۆدە و
پڕ پڕ بێ لە دەسخەتی ناخۆش و
پڕ پڕ بێ لە دەسخەتی جوان
وێنەیەک
پڕ پڕ بێ لە بێ کەس و
پڕ پڕ بێ لە داری ئازادی و
پڕ پڕ بێ
لە بیست و حەوت هەزار چەمۆڵە و
لە بیست و حەوت هەزار

دڵۆپە ڕەنج و
لە بیست و حەوت هەزار
باخچەی چۆڵ
وێنەیەک
پڕ پڕ بێ لە بادی خۆش مرورەکەی
نالی و
پڕ پڕ بێ لە حەبیبە و
پڕ پڕ بێ لە عیشقی خاک و خۆڵ!
وێنەیەک
پڕ پڕ بێ لە تەسلیمکردنەوەی حەق
پڕ پڕ بێ لە مەرەخەسکردنی گورگ
پڕ پڕ بێ
لە ماچکردنی ئەملا و ئەولای ڕێوی
پڕ پڕ بێ لە بۆنی تاریکی و
پڕ پڕ بێ لە دەنگی (شڤان)
وێنەیەک
پڕ پڕ بێ لە شیعری حاجی و
لە چڵە خورماکەی (گیونای)
پڕ پڕ بێ لە بێشکچی و
لە عەلەوی
پڕ پڕ بێ لە هەجووە مزرەکانی
(شێخ) و
لە بۆنی پەمەیی ئازادی و
پڕ پڕ بێ لە ڕەنگی شیرینی ژیان!
دەستتم بدەرێ... خێراکە
وێنەیەکی بەکۆمەڵمان بگرە
تا تەواو تەواو

له یەکتر بزر نەبووین
دەستتم بدەرێ خێراکە
وێنەیەکی بەکۆمەڵمان بگرە
تا نەبووین بەژێر دەست و پێی چەقۆوە
تا دایکم له من
من له منالّی
منالّی له کۆلان
یەک لەویتر
هەموومان له هەموومان
بزر نەبووین
دەستتم بدەرێ خێراکە
وێنەیەکی تەنیاییمان بگرە
دەشێ
یەکتر نەبینینەوە ئیتر
وێنەیەک
کە پشتمان له ڕیزێک چۆڵەوانی و
ئەوبەرمان کۆلانێک دووری و
بەزەردەخەنەوە
دەستمان کردبێتە ملی یەکتر
خێراکە هەستەوە
وێنەیەکمان بگرە
تا تەواو تەواو
له یەکتر بزر نەبووین!

سلێمانی – شوباتی ١٩٩٩

بەلەمێکی کاغەزیی تەڕ
بە هەتاو

شارێک هەیە
کە باران دەبارێ
منالّان بانگی دەکەن
ئارڤیکا
کە باران دەبارێ
ئارڤیکا له ژوورێ
ئاو دەپۆشێ و
له دەرێ بەئاودا ڕادەکا
کە باران دەبارێ
ئارڤیکا ژنانی زگپڕ و
سنوقەکانی پۆست و
مراوییە تەڕەکان
دەگوازێتەوە ئەوبەر و
کە شەو دادێ
بە دیارییەکانی جەژنەوە
دەیانهێنێتەوە ئەمبەری دێ!
قاوەگرەوەیەک دەڵێ:
ڕەنگبێ قەدەر له چارەی
ئارڤیکای نووسیبێ

کە هەمیشە
خوێندنەوەی نامەی
عیشقە فانتاسییەکانی
بباتەوە ژێر باران
بباتەوە ژێر دەواری
(تا)یەکی ڕەنگاوڕەنگ
تا وەک ئەوسای منداڵی
یەکێک دێ
باڵەکانی بۆ هەڵدەگرێ و
منداڵەکانی دەکاتە کۆڵ و
هورد و درشتیان دەبات بۆ سەفەر
بەلای هەورەکاندا دەیانبات
بەلای ئێسک و پروسکی دایناسۆرەکاندا
بەلای ڕوانینی بەجێماوی
چەتەکانی زەریادا
بەلای گردۆڵکەی ڕەنگدا
کە ئەسپەکانی پێدا هەڵدەزنێن
بەلای ئەو شارانەدا دەیانبا
کە تەیرەن ئەبابیلە
گوێسوانەی ماڵەکانیانی
پڕکردووە لە بۆنی ئاسمان!
بەو شەڕە
ئارڤیکا دەڵێ:
درەنگە بابڕۆین
بەڕێوە باسی خیانەتە گەورەکانم
دەکەین و
باسی خیانەتە بچووکەکانیان و
تۆزێک باسی ڕووتبوونەوە و

باران
ئەو دەڵێ:
مانای چی
ئەم هەموو شارە تەنیایە
مانای چی
دەتوانم هەریەکەیان بدەمە
قومرییەک
مانای چی
ئەم هەموو چۆڵەوانییە
مانای چی
دەخوازم نیوەیان بدەمەوە
بیابان و
نیوەکەی تریشیان ببەخشمە
منداڵی!
بەو شەوە
ئارڤیکا دەبارێ و
کەچی خۆی لە هیچ کوێیەکەوە
دیار نییە
منداڵان بەدوایدا دەگەڕێن
باران بەدوایدا دەگەڕێ
پیاوانی ئاگرکوژێنەوە و
حەرەسەکانی خەڵوەتگەی پیران
بەدوایدا دەگەڕێن
شمشێربەدەستانی شەڕی سی ساڵە
سۆشیاڵ دیموکرات و چەپەکان
مەلیک و مەلیکە
بەجزمەی سوورەوە بەدوایدا دەگەڕێن
تەم هەڵدەدەنەوە و

لەوێ نییە
بەفری بەدوادا دەگەڕێن
ترامی ژمارە حەوت
شیعرەکانی کارین بوییە
ئەو قەترە شینانەی ئاسمانی
بەدوادا دەگەڕێن
کە تاو نا تاو
لە حوزنەوە سەردەکەن و
دەرژێن
من دڵنیام
کە باران دەبارێ
یەکێک بەچرپە لە نامەیەکیدا
دەنووسێ:
درەنگە... درەنگە
بابڕۆین،
بەخودا... وا خەریکە
خەیاڵی فڕین دەمخوا
سەرهەڵدەبرم
بە ترسەوە دەڵێم:
سڵاو
ئارڤیکا لە قووڵاییی شیناییدا
بووە بەبەلەم
بەلەمێکی کاغەزیی
تەڕ
بە هەتاو!

نۆڤەمبەری ۲۰۰۰

(*) ئارڤیکا شارێکی دڵگیری سوێدە، زوو زوو دەکەوێتە بەر زەبری لافاو، ئیدی ئارڤیکا لەو کاتانەدا دەبێتە عاشقترین شاری دونیا.

بۆنی هەتاو

پێڵوو لێکدەنێم و
بە شیندا دەنۆڕم
وەک ئەوەی مناڵ بووبمەوە و
هەمیشە لە سەفەرا بم
لێوڕێژ دەبم
لە فەزا
لە دووراییی
لە بۆنی خوا!
ڕامدەگرێ شارێک
بۆ تاوێک
شارێک هەمووی ئاوێنە
هەمووی وێنە
هەمووی ئاو
دادەنەومەوە و
قوربانییەک هەڵدەگرمەوە
بۆ خۆم بۆ یادگار
مناڵترینیان لە خوارەوە پێم دەڵێ
بفڕە ئەی پیاوی سەیر
مەگەڕێ بۆ تەنیاییی
مەگەڕێ کە دڵنیا بیت

ئێوارەیەک دادێ
بەم حوزنەوە
بەم بالآنەوە دەمریت!

دانەویمەوە و
یەکێک گوێی لێ بوو
کە گوتم:
هانێ ئەم منالّە
لە بەینی خۆتانا بەشکەن
بەشێکی بۆ هەتاو و
بەشەکەی تری بۆ بەفر
ئەو ئێوارەیەش
کە باوکم و
رەفیقە قەلّەم لە شانەکانی
منالّێکیان لە سپێدەی نێوان
دوو دلّۆپە باراندا روواند و
لەسەر قەبران گەڕانەوە،
دونیا لەخۆوە ساردی کرد
پاش تاوێ
خودا بەگەڕەکدا تێپەڕی و
بە ئیشارەت خەلّکەکەی تێ گەیاند
وەرن ئەسپ و
کوژراوەکانتان بەرنەوە
ئەسپەکان بۆ خۆتان و
کوژراوەکان دانێن
بۆ عەسرێکی ساردی
پیاسەی خۆم!

پێلّووم لێکنا و
باران تا نێوقەدم هات
هەورەکان دەیانگماند و
هەمیشە بۆنی خۆرهەلآتیان لێ دەهات
شەلآلّ لە هەتاو
خۆریان لەمبەرەوە
تل دەدا بۆ ئەوبەر
هێند رۆشن
کەس نەبوو نەزانێ
کەنگێ لەدایک دەبن
یاخود کەی کوتوپڕ
لەنێو بارانەوە سەر دێننە دەر!
پێلّووم لێکنا و
هەمدیس بەناو شیندا گەڕام
شار... گەڕەک
مالّەکان خەوالّوو
لەژێر نەرمەبارانی
پایزێکی درەنگدا
لەمدیو خەونەکانمەوە دەبینران!
چراکان دادەگیرسان
رووناکی دەڕژا
نەمدەتوانی نەچم بۆ سەیر
خودا دەستێ بوو
موفەڕکێکی لە مەچەکدا و
منالآنی بانگ دەکردەوە
چەپلّەی لێدەدا

باخەکانی بەجۆلانەکانیانەوە
دەبرد بۆ گەڕان
نەمدەتوانی نەڕۆم
دەڕۆیشتم و هیچ نەدەترسام
ئەوەی خوارەوە
بە حەسەدەوە دەیگوت:
ڕەفیق چ دەبینی؟
من دەمگوت،
دڵسافانە دەمگوت:
هەردەڵێی لەژێر
فووارەیەکدام لە ئەبەدییەت!
ئەوەی تەنیشتی
کە لەو باینجانستانەدا
ناویان نابوو کولەکەی ڕۆح،
لێکدا لێکدا دەیپرسی:
بەڕاست چ دەبیستی؟
من... تێکەڵەیەک
لە خەون و ڕووناکی
دەمگوت:
دەنگی ڕەهایی دەبیستم
دەنگی ئەستێرە
دەنگی سپی!
وەک مناڵێکی نائومێد
سەرم بادەدا و
بە ترسەوە لە هەوادا
دەمنووسی:
ئەوەی کە هەمیشە

لە شەڕەکانت دێتەوە
منم!
بۆ بەڵگەش
ها ئەوە وێنەکەمان پێکەوە
وێنەی ئەو ڕۆژگارە خەمینەی
کە تۆ لە هەموومان نیگەرانتر و
لە هەموومان زیاتر گریایت!
بینیت خودایا
وێنەی ئەو ڕۆژگارە سەیرە دەڵێم
کە تۆ بەهەموومانت گوت
کوڕم و
هەموومانت پێکەوە
بەنرخی بارانێک بەزەریا دا!
بینیت خودایا
ئەوەی کە هەمیشە
لە شەڕەکانت دێتەوە
هەمیشە هەست بەخامۆشی
دونیا دەکا
هەست بەترپەی دڵی گیا
ئەوەی کە هەمیشە
لە شەڕەکانت دێتەوە
هەمیشە لەنێو جەللادەکانتا
مەزڵوومترینیانە و
هەمیشە لەنێو کوژراوەکانتا
تەنیاترینیان و
هەمیشە لەنێو عاشقەکانتا
نائومێدترینیان!

گریام و دڵم خۆش
بە سەیرکردنی مراوییەکان
بە نیشتنەوەی خاڵخاڵۆکەیەک
لەسەر قەڵەمەکەم
کیژێک بەلامدا تێپەڕی
کڵاوە مۆرەکەی داگرت
ئێوارە باشمان لەیەک کرد
قۆخێکی بەش دام و
گوتی:
تا باران هێور دەبێتەوە
دەتوانیت بێیتە ژێر چەترەکەم
کاتێ چووم
بۆ بەرگرتن لە نفووزی
چاوی بەد
پێڵووم لێکنا و
لەژێر لێوەوە دۆعایەکم خوێند!
نەختێکم لەو خۆشییە
بەشی بەلەمەوانێک دا
کە دواتر بووە ڕەفیقم
پێکەنی
ئاو زایە دەمی
بەرلەوەی لە یەکتر
جیاببینەوە
وێنەیەکی سێ قۆڵیمان
بۆ یادگار گرت!
لە وێنەکەدا

پێکەوە لە ئێوارەی باخچە بووین
تۆ وەک دەنکە گێلاسێکی
گەییو شەرمت دەکرد و
خەریک بوو لە چاوەڕوانیدا
دەگریایت
بریقەت دەدایەوە
لە تام و
شەڵاڵ لە وجود و
تەڕ بەباران!
من ڕامکرد... بتچنمەوە
وەک چنینەوەی خەیاڵێک
کە هەنار هاوینان
بەر لە سەفەری باخەوان
دەیوەراند
تۆ هەر هانت دەدام
بە ئاوێنەکەتا دەتبردم و
بە ئاسمانی بەردەم پەنجەرەکەتا
دەتهێنام!
لێکدا لێکدا دەتگوت:
ئەم جلکانەی زەریات لێدێ
وای... ئەوە تۆیت
بەم باخ و قەڵغانەوە
سەیر... چ ڕۆحێکی جەنگاوەرانەت
تێ دەگەڕێ!
تۆ دەتگوت:
شەوباش ئەی جەنگاوەرێک
کە لە شەڕەکان دەتهێننەوە

بەفر لە دڵتەوە دەچۆڕێ و
کۆترێک دەنووکی پێ تەڕ دەکا!
شەوباش ئەی موسافیری
دڵ بەفر
ئەی تێکەڵەیەک
لە هەور و
لە سەدەف و
لە (با)
پێڵوو لێکنێ،
چاوترووکانێکە و
هەر ئێستا بەلەمێک
لەو دوورایییانەوە
دێت و
د
ە
ت
ب
ا!

گۆتینبێرگ - زستانی ٢٠٠١

بۆنی بخوور
لە ماڵەکەتەوە دێ

بۆنی بخوور لە ماڵەکەتەوە دێ
مامە شێخ
بۆنی یاسەمین
نوورێک
نووری خودا
ژوورەکەتی کردۆتە چراخان
زیکرێک
زیکری حەییەڵڵا
مناڵانی گەڕەکی لەسەر شانی
دەفێک
هەڵبڕیوە
بەرەو ئاسمان!

بۆنی بخوور لە باخچەکەتەوە دێ
مامە شێخ
بۆنی ئەوین
بۆنی ئاوڕشێنکردنی بەردەرگای
چلەی تەمموزانی غەریبی
بۆنی یەکەمین تەپەی پێی عیشق و

بۆنی یەکەمین ساتی
باران بارین!

بۆنی بخوور لە ماڵەکەتەوە دێ
مامە شێخ
بۆنی گۆرانی
بۆنی لێکردنەوەی گوڵێ
لە باخی زاهیدێک و
کردنی بەئێخەی کچێکدا
کە بەڕێکەوت بەلای
ماڵەکەتانا تێ دەپەڕێ!

بۆنی بخوور
لە حەوشەکەتانەوە دێ
مامە شێخ
بۆنی دڵنیایی
بۆنی ئێوارەیەک کە دالیا
بە سەبەتەیەک
خەونی گەییوەوە
بۆ یەکەمجار
دەچێتە سەر مەسرەح
بۆنی هاڕەی پیری
بۆنی بێ دەنگییەکەی
ئازادی حەمە بچکۆل و
بۆنی ترپەی دڵی ئەختەر
کە لە تاریکیی نێوان دیمەنەکاندا
فرسەت دێنێ و

خوڕ... خوڕ دەگری!

بۆنی بخوور
لە کۆشکە سپییەکەی
دڵتەوە دێ
مامە شێخ
بۆنی نیگەرانی
بۆنی خەفەت
خەفەت
بۆ کەوتنە خوارەوەی
گوڵدانێکی سەوز
لەسەر تاقێکی بەرزەوە
خەفەت
بۆ ئاوڕدانەوەی مەلوولانەی
پشیلەیەکی ڕەش
خەفەت
بۆ شکانی پیاڵەیەکی پڕ لە
شەرابی سوور
خەفەت بۆ درزبردنی ناکاوی
شووشەی تەنیایی
بۆ کەرت و پەرت بوونی ڕۆح
بۆ خەنجەر ئاژنکردنی دڵ
خەفەت بۆ
ژەهراویبوونی مناڵی!

بۆنی بخوور
لە بانیژەی ڕۆحتەوە

دێ
مامە شێخ
بۆنی سەبووری
ئەز دەستم لەسەر دڵمە
مامە شێخ
ڕۆحم وا لە نێو لەپمدا
دەڵێن:
وا شەڕ بەخۆی و
تفەنگەکانییەوە
ئەمجارەش دەیەوێ بەر دەرکی
باخچەکانت لێ بگرێ
بانیژەکانت بکاتەوە بەسەنگەر
شانۆکانت خاپوورکا
مامە شێخ دەڵێن:
شەڕ ئەمجارەش دەیەوێ
خەونی ژیان لە کچەکانتا بکوژێ
کوڕەکانت... کوڕە عاشقەکانت
لە خولیای فڕین کا!

ئەز دەستم لەسەر دڵمە
مامە شێخ
ڕۆحم وا لە نێو لەپمدا
دەڵێن:
وا شەڕ بەخۆی و
لەعنەتەکانییەوە
ئەمجارەش دەیەوێ
بەرماڵی نوێژەکەی مەولانا بفڕێنێ

مەسحەفەکەی مەحوی بسووتێنێ
عەینەکەکەی
مەلا عەبدولکەریمی مودەڕیس
بشکێنێ!

مامە شێخ دەڵێن:
شەڕ ئەمجارەش دەیەوێ
ماجیدی حەمەجوان
بەژێر بێدەنگیەکانییەوە بکا
پێکەنینە پێکراوەکەی
حوسەین قەرەداغی
هەر بەدەسی ئەنقەست
فریای خەستەخانە نەخا!

مامە شێخ دەڵێن:
شەڕ ئەمجارەش دەیەوێ
شووشە بەپەنجەرەی
دڵی مناڵە بزێو و لاسارەکانی
کۆمۆنیستی کرێکارییەوە نەهێڵێ
دەڵێن
ئەمجارەش شەڕ دەیەوێ
زللەیەکی توند لە جوانی بدا و
ژیان
ببوغزێنێ!

ئەز دەستم لەسەر دڵمە
مامە شێخ

ڕۆحم وا لەنێو لەپمدا
دەڵێن:
شەڕ بەخۆی و
چەقۆکانییەوە
ئەمجارەش دەیەوێ
خۆی لەنێو لاپەڕەکانی
کتێبی ئەلفوبێی کوردی
منداڵەکانی
خێڵی حەمەدا مات داتەوە
خۆی بگەیەنێتەوە سەر
ملیان
خەونی ژیان
شەلاڵ بکاتەوە لە خوێن
مامە شێخ دەڵێن:
شەڕ بەخۆی و
نارنجۆکەکانیەوە
ئەمجارەش دەیەوێ
باخچە بکاتەوە بەدۆزەخ
گەرەک پڕکاتەوە لە عیشقی تەریو
شەقام بکاتەوە بەدارەمەیت
تابلۆکانی ئیسماعیل خەیات
پڕکاتەوە
لە بێچووە پاساری وەریو!

بۆنی بخوور
لەماڵەکەتەوە دێ
مامە شێخ

بۆنی بارووت لە کۆڵان
وەختێتی... مامە شێخ
وەختێتی
بە سەر و قژی هەڵایساوی
ماش و برنجیتەوە
بەخۆت و نوورتەوە
بەخۆت و بۆنی بخوورتەوە
وەرە دەرێ
وەختێتی
حەوز... حەوز
گەرەک... گەرەک
ماڵ بەماڵ
مزگەوت بەمزگەوت
شار بەشار
پڕمان کە لە بۆنی نوور
دار و بەرد هەڵکێشە
لە ڕەنگی بخوور

ستۆدیۆکانی تەلەفیزۆن
ژوورەکانی هەواڵ
ناو مایکرۆفۆنەکان
چاوی کامێراکان
گەرووی موزیعەکان
پڕکە لە سۆزی بخوور

مانشێتی ڕۆژنامەکان
ستوونە خەمساردەکان

پاندانی ڕۆژنامەوانەکان
پڕبکە لە مەرەکەبی بخوور

مەحزەری کۆبوونەوەکانی ئاشتی
هۆڵ و ڕاڕەوەکانی
ئەنجومەنی حکومەتی هەنار
دۆسیە زۆرەکانی
دایرەی ئاسایش
خوتبەکانی جومعەی ئیمام
لێوڕێژکە لە حەرفی بخوور

سنووقە فیشەکەکان
سەنگەرەکانی تۆڵە
مەتارەی پێشمەرگە
پڕکە لە ئاوی سازگاری بخوور

گیرفانی کچەکانی کەریم عوسمان
جانتای قوتابییەکانی
دڵشاد مەریوانی
دیدە کزەکانی
حەمەی نێرگز
تابلۆکانی کۆسار
شەلاڵ کە لە ڕەنگی کازیوەیی
نوور!

بۆنی بخوور
لە ماڵەکەتەوە دێ

مامە شێخ
بۆنی نوور
ئەز دەستم لەسەر دڵمە
مامە شێخ
ڕۆحم وا لەنێو لەپمدا
بۆنی نوور لە ژوورەکەی
تۆوە دێ
مامە شێخ
بۆنی ژیان
دەستم لەسەر دڵمە
مامە شێخ
بۆنی بارووت دێ
بۆنی شەڕ
لە کۆڵان!

گۆتینبێرگ – سەرەتای مایسی ٢٠٠٢

لای فولکەی سێوە مزرەکانەوە

بۆ پەرژین و دلێر و بێری

بە زەمیلەیەک ڕوانینەوە
چوومەتەوە ژێر چۆڕاوگەی خۆرنشین
گەمەی منالآنەی
ئەو سامالّ نشینانەی پاییز
دڵۆپ... دڵۆپ
خستوومیانەتە پێکەنین
ماریانا دێ
وەک دەنکە هەڵوژەیەک
لە خۆشییا دەترەکێم
ڕەنگ لەناوەوەم ڕا
لە سەرم ڕا
بەنێو ڕۆحمدا دەپژێ
ماریانا
بەلامدا ڕەت دەبێ
پەنجە دەنێتە زاری و
پێی وایە
وەک کارژۆڵەیەک تەنیام
پێی وایە بێزارم
دوو بەقەد کتێبێک بێزار

بەلامدا ڕەت دەبێ و
دڵی هەزار و یەک ختوورە دەکا
دڵی هەزار و یەک جار
دەکەوێتە مەراقەوە
تەناییم هەزار و یەک کەڕەت
ئەمدیو ئەودیو دەکا
دەستم لە هەزار و یەک هێڵەوە
دەخوێنێتەوە
پێی وایە ئەم لێو برژانەوەیەم
هی ئەوەیە
کە هاتووم
لەژێر سێبەری دارلیمۆکاندا
زۆر ماتڵ بووم
ماریانا دێ و
بەلامدا ڕەت دەبێ
لێوی دەهێنێتەوە یەک و
فیکەیەکی درێژ دەکێشێ
– بەڕاست دەمناسیتەوە؟
– وای چەند ساردیت مەیموون!
لە شەرما
سوورسوور هەڵدەگەڕێم
تەیرەکانی ناو خوێنم هەڵدەفڕن
چاوم دەکەوێتە ڕەشکەوپێشکە
لە چاوترووکانێکدا
بەژوور سەرمانەوە دەبنە چەتر
لە شەرما
گەرم گەرم دادێم

دەرگایە.. ڕادەکەم بیکەمەوە
لەو هەڵمە شینەی ئێوارانی هاتنیدا
دەمبینێ:
شەوێکیان
لەگەڵ منالّییەکی سەراپا تەڕ
لەمسەری نیشتیمانەوە
ڕادەکەین بۆ ئەوسەر
شلّپ و هۆڕ
تا ئەژنۆ نوقمین لە خەوندا و
تا بینەقاقا غەرقین لە شەونم
دەمانبینێ
وەک دوو پەڕەسێلکەی
خوساو بەنوور
لەبن گوێسوانەی مزگەوتێکی تەنیادا
جارناجار
سەرێ دەخەینە بەر ڕێژنەی
هەتاوەکە و
جارناجاریش منالّیمان
تێ دەوروکێ
دەمبینێ
بریتیم لە سێ چوار دێڕی کورتی
بەردەم پیرێژنەکەی پۆست و
داوایەکی لێبوردن
بریتیم
لە دووسێ بەیانی باشی
هاکەزایی و
ئاوڕێکی قووڵ بۆ دوور

بریتیم
لە چنارێک و دوو مراوی و
حەوزێکی چۆڵ و هۆڵ و
فووارەیەک پەپوولە،
کە مندالّێک لەژێریدا
بە چاک و چۆنی
ماسییە نایلۆنەکان پێدەکەنێ!
دەمانبینێ هەموومان
پڕ بەپشتی تەراکتۆرێکین
هەلّدراوینەتەوە
لە دار و پەردووی ئاو و
لە دار و پەردووی ڕەنگ
هەلّدراوینەتەوە
لە بۆسۆی عەشق و
لە بۆکڕوزی دەنگ
دەمانبینێ
خۆمان گیڤ کردۆتەوە و
زیقەزیق پێیان دەڵێین
تکایە شتێک لە منالّێتی
ئەو تەیرەل حوببانەمان بدەنەوە
دەمانبینێ
لەبەردەرگای باخی گشتی
هەموومانین
لە دلّی خۆمانا پێیان دەلّێین
ئەی پیاوی دلّڕەق
تفەنگەکەت داگرە
مێژووەکانی تۆ

مێشکی پەپوولەی باخەکانی
ئێمەیان برد
شەریعەتەکانی تۆ
ئاوەکانیان لێ کردین بەخەرافات
زەریاکانیان لە ئێمەدا لەبار برد
پەروەردەی نیشتیمانییەکانی تۆ
خەیاڵێکی مزری بەدار گۆیژەکانمانەوە
نەهێشت
سەری لە سروودەکانمان شێواند!
لە ماتماتیکەکانی تۆوە
فێربووین
بەچاوی نوقاوەوە
دوکەڵ بژمێرین
فێربووین
خوێن بژمێرین
فێربووین
سەراب بژمێرین!
دەمانبینێ
لای زەریا وشکەکانەوەین و
لای خەونە وشکەکان
لای کانە دڕکەکانەوەین و
لای کانە بەردەکان
پێیان دەڵێین
تکایە گەر دەکرێ
بەشی شیعرێک
لەو ماسییانەمان بدەنێ
پێیان دەڵێین

بە شەرمەوە پێیان دەڵێین
خۆ دەکرێ جار ناجار منارەکە
بۆ ئەم حاجی لەقلەقە منالانە
داگیرێ!
ماریانا دێ
پڕ باوەشێک نیشتیمانی پێیە
قۆپچەی خەیاڵم
تا سەرەوە دەکەمەوە
چاوانم هەڵدەگڵۆفم
پێی وایە هەنووکە
لە شارە زەردەواڵەیەکی ورووژاو دەچم
ڕادەکەم
سەر دەنێمە کۆشی
ڕادەکەم
سەد کەڕەت هەڵدەنوتێم و
هەڵدەسمەوە
دڵم پەلەپەل پێش خۆم دەگا
- هەڵی بێنە
بزانم دەزانیت چیم پێیە؟
لە فیکرەوە دەچم
سەمایەکم و خەریکم ببارم
ڕەنگێک: جوانترینیان
عەترێک: بۆن خۆشترینیان
دەنگێک: زولاڵترینیان
لەدواوە
دەستی دەنێتە سەر شانی خەیاڵم
لا دەکەمەوە

لەسەر نووکی پێ رادەوەستم
سەرێک دەکێشمە ئەودیو
– چۆنیت هاوڕێم
" – تۆ چۆنیت پایزە هاوڕێ
من کەژاڵم(*)
ماڵەکەم هەر لەوسەری کۆڵانی شیعرە و
بۆ خۆم
هۆدە و هەیوانێکم هەیە
لە تەنیایی
جار ناجار شیعری قەڵەو قەڵەو
جار ناجار
ڕەخنەی تۆپەڵ تۆپەڵ
بیرەدا تێدەپەڕن
ئاقڵ نابم
تێر تێر بۆ خۆم پێدەکەنم!"
دادەنەومەوە و
زیاتر ڕوانیم هەڵدەکێشم لەوێ
شیعرێک لە دوورەوە بانگم دەکا
ڕادەکەم... کۆشمی بۆ دەگرمەوە
پڕ دەبم لە وردەسێو و
پڕ دەبم لە وردەشەونم و
پڕ دەبم لە وردەبۆن و
پڕ دەبم لە وردە ولاتی ڕەژوو(**)
– "ئێوارەت باش هاوڕێم
– ئێوارەت باش

(*) کەژاڵ ئەحمەدی شاعیر
(**) ولاتی ڕەژوو : قەسیدەیەکی درێژی قوبادی جەلیزادەی شاعیر.

بنۆڕە ئێمە
لەگەڵ ئەم بیرەوەریانەدا
چەند تەنیاین
ئا... بیرم کەوتەوە
حەفلەی یەکی یەک و
تەلەفیزیۆن و
شیعر خوێندنەوەیان نەگوتووە
پەشیمانم
نەدەبوو چووباین!"
زیاتر ڕادەکەم و
کەچی هێشتا هەر لەوێم
دەربەندێک پەپوولەی سپی(***)
دێتە ڕێم
پڕدەبم لە هەڵمێکی پەمەیی
پڕ دەبم لە بۆن و بەرامەی زوبانی و
پڕ دەبم
لە شیلە و شەکری قەسیدەی
– ڕۆژباش
– ڕۆژباش
ها ئەمە نوقلێک
بۆ پێش خوێندنەوەی شیعر و
گیانە ئاگاداریش بە
نەبیت بەتۆڕی غوربەتەوە و
تەنیایی ئەم قوتبە نەتکوژێ!"
زیاتر گوڕ دەدەمە خۆم و

(***) دەربەندی پەپوولە : داستانەی شیعرییەکەی کاک شێرکۆ بێکەس.

ڕادەکەم
بەدرێژی ئەو خەونە دەیناسمەوە
بەخوڕەی حوزنیدا دەیناسمەوە و
بە هاژەی دەنگیدا
- سڵاو هاوڕێم
- هاوڕێم سڵاو
ئەمشەو کە ڕۆیشتیتەوە
بانگم کە... منیش دێم!"
کە دەگەینە لای فولکەی
سێوە مزرەکان
ماریانا جامەکەی لای خۆی دەکاتەوە و
بە هەموویان دەڵێ
ئێوارەی هەمووتان باش بێ
هاوڕێیان
ئێوارەی هەمووتان باش!

فلێن- پایزی ١٩٩٩

سەما لەگەڵ جەنگیز
هودنە لەگەڵ مەغۆل

ئامادەم
مەمکوژە
خەنجەرەکەت بنێوە کێلان
چاوەڕێم ئێوارە
لەسەر کورسییە سپییەکەی
بانیژەی ئەوبەر دانیشێ و
لێرەوە... نمە نمە
بە دوو باڵ
بکەومە موتاڵای باران!
بیرتە بەیانییەکیان
بەدوای قافڵەیەکی یاقووتەوە
پیر ببووم و
نازدار لە دوورەوە دەهات
لەسەر پێپلیکانەکان
دەستی دەگرتم و
بەنێو شەش نهۆم پەمەییدا
دەیبردم بۆ کۆڵان؟
دەستی دەگرتم و
دەیگوت : بیرم دەکردیت!

منیش لە ناوەڕاستی جادەکەدا
وڕکم دەگرت و
دەمقیژاند
دەمقیژاند... تا بمبات بۆ سەیری
ئەو قەلەڕەشکە خەمگینانەی
کە لەسەر هێڵی ئاسنی
میترۆکە دەنیشتنەوە و
لە چاوترووکانێکدا دیارنەدەمان!

مەمکوژە
ئامادەم
بەم خوێنەوە من دەڕۆم
دەڕۆم و دەکەومە شوێن چاوم
کە پایزێکیان قەرەجەکان
بۆ جێگەیەکی دووریان ڕفاند
تا ئیدی ئێوارەیەکیان
لە تۆدا نیشتمەوە و گریام
گریام و دەگەڕام بۆ خۆم
سەرم هەڵبڕی
هەموو شتێک سپی
لەوەدابوو بڕۆم
لە شووشەی پەنجەرەکەدا
خۆم ببینی
چاوانم هەڵگلۆفت
لە خۆشییا ڕاچڵەکیم و
بینیم:
کوت و مت دەڵێی تۆم!

مەمکوژە
سوێند بخۆ کە نامکوژیت
سوێند بخۆ
کە هێشتا
پڕ سێوێک ڕۆحم تێدا ماوە و
دڵم هەروەکو
دڵی هەڵوژە لێدەدا
بەو شیعرانەی عیشق
سوێند بخۆ
کە لە قوولاییمەوە هاتن و
نەدەبوو بیانڵێم
بە تاڵی سپی پرچی
ئەو کیژە دڵتەنگانەی
کە خۆشم ویستن و
نەدەبوو ئەوان خۆشیان بوێم
سوێند بخۆ
کە نامکوژیت و
ڕووم وەردەگێڕیت
بەرەو باکوری ئەو مەلانەی
کە فڕینیان بەرەو باشوور
لێوە دەسپێدەکا
نزیکی ئەو شارانەم دەکەیتەوە
کە بەهاران
پرۆژەیەکی مناڵانەن بۆ ڕاپەڕین
لە تەنیشت ئەو نیشتیمانەوە
دامدەنێی

کە هەر دەڵێی
لەتێ کێکی بەر بارانە و
چۆلەکەکانی ئێوارە
بە ترسەوە لێی دەخۆن
مەمکوژە
خەنجەرەکەت دانێ و
بە هەر پێنج شەش لەتەکەی
نیشتیمان سوێند بخۆ
کە نامکوژیت و
نزیکی ئەو شەقامانە
دامدەگریت
کە بەتەمان برۆمەوە
تا پێکەوە
پیاسەیەک بەیەکترا بکەین و
چایەک بخۆینەوە و
نەختێک پێبکەنین و
بمرین
مەمکوژە
بە نیشتیمان سوێند بخۆ و
بە شەوە سپییەکانی شۆڕش
کە نامکوژیت و
بە کۆڵانی ئەودیو بێدەنگیدا
دەمبەیت
کۆڵانێک
کە چاوەڕێیە برۆمەوە و
لەگەڵ پاسارییە غەریبەکانی
گوێسوانەی گەڕەکدا

هەموومان پێکەوە
بە خاو و خێزانەوە پیر بین!
لە خۆشیت ئەی غەریبی
ئەی غەریبی لە خۆشیت
بەو کراسە مۆرەوە
کە حەزت لێیە
لە سەمادا بیپۆشیت
ئەی مەنفا لە خۆشیت
لە چاوی شەوانێک
کە بەسەر گیاندانی مندا دێیت و
دەستت تێم ناچێ و
نامکوژیت!
تۆ بەڕوحم بوویت
ئەی بانیژە شینەکەی هیجرەت
کە نەتکوشتم و ڕێگەت دام
پەرچەمی عومرێک شکستت
لێدانێم
ڕێگەت دام
شەڕە ژیکەڵەکانمت لێ هەڵخەم
لێگەڕایت لێرەوە
بنۆڕم بەسەر شەڕگەیەکدا
کە یەکەمین کەس
ئەو پەنجە عاشقانەی تێدا پێکرا
لێگەڕایت لێتەوە
بنۆڕم بەسەر
جەولە هارەکانی ژەهردا
بکرێمەوە بەسەر ئەو بەردانەدا